

ЛИТЕРАТУРЕН
ИНСТИТУТ
Ф. № 82
ИНВ. № 65

ХРИСТО МИНЕВ

Съученик на Н. Вапцаров в Морското машинно училище.

Приятелството ми с Вапцаров води началото си от Морското машинно училище. Трябва да кажа, че почти всички тогавашни другари, кой повече, кой по-малко, се чувствуваха приятели с него. В онази атмосфера на прусайка дисциплина ни привличаха, преди всичко, неговия порив към "по-висшето", към "духовното", т.е. неговия стремеж да надскочне оковаващата външеските ни сърца военна дисциплина, сухите технически предмети и военни науки - с разговори за поезия и литература, театър, песни и пегги. Пък и колго провличаш характер имаше той!

Тънък пегобиец, почти винаги с весела усмивка, която подкупваше, открит, безкрайно честен и пряк - та как да не те привлече към себе си! А като почнеме да декламира - особено от Яворова, чиято поезия знаеше наизуст, - тръпки ни побиваха.

Той беше в другата паралелка, през трите години на теоретичния курс, се опознахме по-добре чрез обмята ни жажда към театъра. Ходехме винаги заедно във Варненския общински театър, с някои още другари и то почти всеки празник, когато ни бе възможно.

За пиесата "Аз убих" от Ж. Ростан дори избягахме от училището, понеже тая пиеса бе забранена за военните. Народният караул за случая едва не ни арестува, та трябваше да я догледаме втори път. Освен това, основахме наш театър в училището. Уреждахме почти всяка събота вечер за другарите си и за войниците от осми полк с къси комедии, напр. "Вестовоят командуваша", "Мимият болен" от Молиер и др. В тия пиеси Вапцаров бе главния актьор, а аз "режисьор". Минаха години от тогава, но признавам, че никой друг път не съм почувствувал подобно "разтърсване", както при декламирането на Вапцарова на "Песен на песента ми" и "Смъртта" от Яворов, откъси от "Аз убих" - Ж. Ростан или от "Молитвена бронеца". Десетки пъти съм го слушал да декламира "Смъртта" от Яворов и за десети път съм пламвал. Убеден съм, че и другите, които го слушаха, изпитваха подобни чувства. Рядък твърде рядък артист-рецитатор и декламатор беше той!

Той и хубаво пееше. Знаеше твърде много руски песни, предимно моряшки песни и романси. Не случайно, в оперетата "Софиянци пред Букурещ" той изпълняваше една от главните роли. Същата оперета бе изнесена от учениците на Морското училище с голям успех няколко пъти пред варненските граждани.

Имаше силна памет. Веднаж ми показа неразрязан екземпляр от сборника "Прокълнати поети" /Превод от Г. Михайловски. София. Т. Ф. Чипев. 1921 г. Бяхме четирима. Наслука отвори сборника, разряза го, а един от нас пред-